

Kiadó:

© Eszterháza Kulturális, Kutató- és Fesztiválközpont Közhasznú Nonprofit Kft. 2017.

Művészeti vezető: Rác Márton

Projekt vezető: Rác Márton, Békési Szilvia

Magyar és német szöveg: Tóth Endre, Romhányi F. Beatrix

Grafikai tervezés és tipográfia: Fekete Ágnes

Készült a XXX NYomdában

©Fotók:

Nagy Attila, TVW, Philipp Plum, May Zircus

TAVASZI FESZTIVÁL

2017. április 14–június 4.

FRÜHLINGSFESTIVAL

14. April–4. Juni 2017

KRISZTUS HÉT SZAVA A KERESZTFÁN

2017. április 14., Nagypéntek 19.00

MARIONETTSZÍNHÁZ

A cádizi kanonok, Don José Sáenz de Santa María bízta meg Haydnt 1783-ban, hogy Jézus szenvedéstörténetéhez kapcsolódva komponáljon a Megváltó utolsó hét szavához zenét, amely kiegészíti prédikációit. A komponista saját bevallása szerint nem volt egyszerű feladat ennyi lassú, de mégsem unalmas tételt megírni, viszont a feladat sikerét bizonyítja a kanonok hálája: egy aranyérmekkel teli torta; valamint a későbbi oratóriumváltozat, amit ezen a koncerten hallhatunk.

Szutrély Katalin – szoprán

Balogh Eszter – alt

Megyesi Zoltán – tenor

Borka Ákos – basszus

Purcell Kórus

Orfeo Zenekar – korhű hangszereken

Vashegyi György – karmester

J. Haydn: Krisztus hét szava a keresztfán Hob. XX:2

DIE SIEBEN LETZTEN WORTE UNSERES ERLÖSERS AM KREUZE

14. April 2017, Karfreitag 19.00

MARIONETTENTHEATER

Der Kanoniker von Cádiz, Don José Sáenz de Santa María beauftragt Haydn 1783 mit einer Komposition zu den sieben letzten Worten des Erlösers, als Ergänzung zu seinen Predigten über die Passionsgeschichte. Laut den eigenen Worten des Komponisten „war gewiß eine der schwersten Aufgaben, ... sieben Adagios auf einander folgen zu lassen, die den Zuhörer nicht ermüden“. Den Erfolg zeigt einerseits die Danksagung des Auftraggebers: eine Torte voll mit Goldmünzen, andererseits aber die spätere oratorische Variante, die an unserem Konzert aufgeführt wird.

Katalin Szutrély – Sopran

Eszter Balogh – Alt

Zoltán Megyesi – Tenor

Ákos Borka – Bass

Purcell Chor

Orfeo Ensemble – Orginalinstrumenten

György Vashegyi – Dirigent

J. Haydn: Die sieben letzten Worte unseres Erlösers am Kreuze Hob. XX:2

PURCELL CHOR

IN NOMINE DOMINI

2017. április 16., Húsvétvasárnap 19.00,

HAYDN-TEREM

Haydn 84-es számú párizsi szimfóniáját időnként az In nomine Domini, azaz az Úr nevében alcímmel is illetik. Az In nomine azonban egy angol hangszeres műfajra utal, amelynek példáit egy Salisbury-i antifónából átvett motívum köti össze. Ilyen darabokból nagyjából 150 maradt fenn Tavernertől Purcellig. A kiváló amerikai violajátékos és zenetudós, Laurence Dreyfus által vezetett PHANTASM együttes ezek közül játszik egy csokorra valót, melléjük helyezve Johann Sebastian Bach örökérvényű fúgáit.

**PHANTASM – korhű hangszereken
Laurence Dreyfus – művészeti vezető**

Gambaconsort-ok a reneszánsz Angliából
(Chr. Tye, Th. Tallis, W. Byrd, R. Parsons és R. Mico),
valamint részletek J. S. Bach A fúga művészetéből
és a Das Wohltemperierte Klavier-ből

IN NOMINE DOMINI

16. April 2017, Ostersonntag 19.00

HAYDN-SAAL

Die Pariser Symphonie Nr. 84 von Joseph Haydn wird manchmal auch mit dem Untertitel In nomine Domini, das heißt Im Namen des Herrn bezeichnet. Aber In nomine weist auf eine englische Instrumentalgenre hin, dessen Beispiele durch ein Antiphonenmotiv aus Salisbury verbunden sind. Es sind etwa 150 solche Musikstücke bekannt, von Taverner bis Purcell. Das Ensemble PHANTASM, geleitet vom hervorragenden amerikanischen Violaspieler und Musikwissenschaftler Laurence Dreyfus spielt eine Auswahl dieser Kompositionen und – als Kontrapunkt – die ewigen Fugen von Johann Sebastian Bach.

**PHANTASM– Originalinstrumenten
Laurence Dreyfus – Künstlerischer Leiter**

Gambaconsorten aus dem Renaissance-England
(Chr. Tye, Th. Tallis, W. Byrd, R. Parsons und R. Mico),
sowie Sätze aus „Die Kunst der Fuge“
und „Das Wohltemperierte Klavier“ von J. S. Bach

PHANTASM

BEST OF CSELLÓ

2017. április 28., péntek 19.00, HAYDN-TEREM

A mindössze 23 éves román csellista, Andrei Ionuț Ioniță berlini tanulmányai mellett 2009-ben a várpalotai Popper Dávid Nemzetközi Csellóverseny győztese lett, 2013-ban a Hacsaturján-versenyt nyerte meg, majd 2014-ben a tekintélyes müncheni ARD, valamint a berlini Emanuel Feuermann Verseny második díjait vihette haza. Most pedig a XV. Nemzetközi Csajkovszkij Verseny győzteseként köszönhetjük őt Eszterházában, ahol zongorista partnerével, Naoko Sonodával a gordonka repertoár ismert és ritkábban játszott darabjaival kápráztatja el hallgatóságát.

Andrei Ionuț Ioniță – cselló

Naoko Sonoda – zongora

A. Dvořák: g-moll rondó Op. 9

Kodály Z: Romance lyrique

Kodály Z: Szonáta Op. 4

M. Ravel: Menuet sur le nom de Haydn

M. Ravel: À la manière de Borodine

M. Ravel: À la manière de Chabrier

A. Glazunov: Mélodie Op. 20 No. 1

A. Glazunov: Sérénade espagnole Op. 20 No. 2

L. van Beethoven: Á-dúr szonáta Op. 69

ANDREI IONUȚ IONIȚĂ

BEST OF VIOLONCELLO

28. April 2017, Freitag 19.00, HAYDN-SAAL

Der junge, 23 Jahre alte rumänische Cellist, Andrei Ionuț Ioniță studiert an der Universität der Künste Berlin. Er hat bereits mehrere Preise gewonnen, darunter den Hauptpreis des International Cello Competition ‚David Popper‘ (2009) und des Aram Khatschaturian International Competition (2013). 2014 erwarb er zweiten Preis im Internationalen Musikwettbewerb der ARD in München und im Grand Prix Emanuel Feuermann in Berlin. Jetzt begrüßen wir ihn in Eszterháza als Preisträger des 15. Internationalen Tschaikowski Wettbewerbs in Moskau. Mit seinem Partner, dem Pianisten Naoko Sonoda bezaubern sie das Publikum mit berühmten und seltener gespielten Stücken des Violoncellorepertoirs.

Andrei Ionuț Ioniță – Violoncello

Naoko Sonoda – Piano

A. Dvořák: Rondo g-Moll Op. 94

Kodály Z: Romance lyrique

Kodály Z: Sonate Op. 4

M. Ravel: Menuet sur le nom de Haydn

M. Ravel: À la manière de Borodine

M. Ravel: À la manière de Chabrier

A. Glazunov: Mélodie Op. 20 No. 1

A. Glazunov: Sérénade espagnole Op. 20 Nr. 2

L. van Beethoven: Sonate A-Dur Op. 69

NAOKO SONODA

VMT-300

2017. május 13., szombat 19.00

MARIONETTSZÍNHÁZ

„Egyszerre 300 rakéta repült fel, kék fényben Magyarország címere tűnt fel, VMT (Vivat Maria Theresia) betűk fölött két kiterjesztett szárnyú sassal.” – adja hírül a korabeli leírás az 1773. szeptember 2-i eszterházi tűzijátékról. A látogatás után híresült el a királynő mára szinte közhelyszámba menő mondása, miszerint „ha jó operaelőadást akarok hallgatni, Eszterházára megyek”. Koncertünket is ennek szellemében tartjuk meg, bízva benne, hogy most sem változtatna véleményén. Az ő jelenlétében elhangzott vagy később nevével fémjelzett műveken kívül ebben olyan kiváló szólista partnerek lesznek segítségünkre, mint a milánói Scalában 2015-ben debütált Celeng Mária, valamint Brickner Szabolcs, a Mannheimi Operaház társulatának tagja.

Celeng Mária – szoprán

Brickner Szabolcs – tenor

Esterházy Hofkapelle – korhű hangszereken

Rácz Márton – karmester

J. Haydn: részletek a Philemon és Baucis című báboperából (Hob. XXIXa:1-1a; XXIXb:2) és az Aki hűtlen, pórul jár című vígoperából (Hob. XXVIII:5)

J. Haydn: C-dúr „Mária Terézia” szimfónia No. 48

BRICKNER SZABOLCS

VMT-300

13. Mai 2017, Samstag 19.00

MARIONETTENTHEATER

Der berühmte Ausspruch der Kaiserin Maria Theresia mag fast wie ein Gemeinplatz klingen: „Wenn ich gute Opern hören will, gehe ich nach Eszterháza.“ Unsere Aufführung möchte auch ihren Erwartungen entsprechen. Neben den Musikstücken, die entweder in ihrem Beisein gespielt, oder mit ihrem Namen gekennzeichnet wurden, stehen uns ausgezeichnete Solisten bei: Mária Celeng debütierte 2015 in der Mailänder Scala, Szabolcs Brickner ist Mitglied des Operensembles im Nationaltheater Mannheim.

Mária Celeng – Sopran

Szabolcs Brickner – Tenor

Esterházy Hofkapelle – Orgelinstrumenten

Márton Rác – Dirigent

J. Haydn: Sätze aus der Marionettenoper Philemon und Baucis (Hob. XXIXa: 1-1a; XXIXb:2)
und aus der Opera buffa L'Infedeltà delusa (Hob. XXVIII:5)

J. Haydn: Sinfonie Nr. 48 C-Dur „Maria Theresia“

MÁRIA CELENG

MARÍA HINOJOSA MONTENEGRO

AZ OLASZOK HAYDNJA

2017. május 19., péntek 19.00

HAYDN-TEREM

Bizton állíthatjuk, hogy a Concentus Musicus Wien négy tagjából 1987-ben alakult Quatuor Mosaiques garanciát jelent Haydn és a tizennyolcadik századi zene interpretációja tekintetében, amit többek között éppen egy Haydn-lemezükkel elnyert Gramophone Díj is bizonyít. Így ünnepezt mesterünk muzsikája nem is maradhat ki a programból. Az első Tost-kvartett után pedig egy különleges mű következik: a vonósötöseiről híres Boccherini Stabat Materét a főleg a barokk repertoárban sokat foglalkoztatott spanyol énekesnő, María Hinojosa Montenegro szólaltatja meg, kiegészülve a nagyszerű kanadai születésű bőgőssel, David Sinclairrel.

María Hinojosa Montenegro – soprán

Quatuor Mosaiques – korhű hangszereken

David Sinclair – nagybőgő

J. Haydn: C-dúr vonósnégyes Op. 64 No. 1

L. Boccherini: f-moll Stabat Mater G 532 (1781-as verzió)

DER ITALIENISCHE HAYDN

19. Mai 2017, Freitag 19.00, HAYDN-SAAL

Das Ensemble Quatuor Mosaïques, das 1987 von vier Mitgliedern des Wiener Concentus Musicus gegründet wurde, ist bestimmt die Garantie der authentischer Aufführung der Musik von Haydn und des 18. Jahrhunderts. Ein Beweis dafür ist sein Gramophon Preis, den es mit einem Haydn-Disc erworben hat. Die Musik des gefeierten Meisters muss also auch in diesem Rahmen ertönen. Nach dem Tost-Quartett kommt dann ein aussergewöhnliches Stück: das Stabat Mater von Boccherini, der besonders wegen seiner Streichquintette berühmt ist, wird von einer Spezialistin der Baroquemusik, der spanischen Sängerin María Hinojosa Montenegro gesungen. Ihr Partner ist der ausgezeichnete kanadische Kontrabassist, David Sinclair.

María Hinojosa Montenegro – Sopran
Quatuor Mosaïques – Originalinstrumenten
David Sinclair – Kontrabass

J. Haydn: Streichquartett in C-Dur Op. 64 No.1
L. Boccherini: Stabat Mater f-Moll G 532
(Originalfassung aus 1781)

QUATUOR MOSAÏQUES

KÉT STÍLUS HATÁRÁN

2017. június 3., szombat 19.00, HAYDN-TEREM

Természetesen akik 1750-ben Bach halála után felébredtek, nem eszméltek arra, hogy véget ért a barokk és máris jön a bécsi klasszika. A korszakok között stílusátmenetek igencsak különleges muzsikákat rejtenek. Az ún. gáláns stílusnak, avagy a német Empfindsamkeitnek történetesen a Bach-fiúk voltak a legismertebb képviselői, az orvosi diplomával is rendelkező tehetséges fiatal régizenesz-billentyűs, Tóth-Vajna Zsombor pedig együttesével, a Harmonia Caelestis Barokk Zenekarral műveiket Haydn néhány ritkábban hallható kompozíciójával együtt tűzi műsorra. A koncerten megismerhetjük a Hull a pelyhes Johann Christoph Friedrich Bach-féle változatát is.

Tóth-Vajna Zsombor – csembaló, fortepiano
Harmonia Caelestis Barokk Zenekar szólistái
– korhű hangszereken

J. Chr. Fr. Bach, C. P. E. Bach és W. Fr. Bach kamaraművei

M. Haydn: D-dúr fuvolanégyes P 117

J. Haydn: G-dúr concertino Hob. XIV:13

J. Haydn: C-dúr szonáta Hob. XVI:10

J. Haydn: F-dúr trió Hob. XV:2

TÓTH-VAJNA ZSOMBOR

AUF DER GRENZE ZWEI STILEN

3. Juni 2017, Samstag 19:00, HAYDN-SAAL

Die Zeitgenossen, die 1750 nach dem Tod von Bach aufwuchsen, wussten natürlich nicht, dass der Barock war vorbei und Wiener Klassizismus folgte gleich nach. Die Übergangsstile zwischen den großen Epochen brachten äußerst eigenartige Musik. Die berühmtesten Vertreter des sogenannten galanten, auf Deutsch eher Empfindsamkeit genannten Stils waren zufälligerweise die Bach-Söhne. Ihre Werke werden vom begabten, jungen Cembalist, Zsombor Tóth-Vajna, der sich nach einem Diplom in Medizin der historischen Aufführung gewidmet hatte, und vom Barockorchester Harmonia Caelestis mit etlichen, seltener gespielten Kompositionen Haydns aufgeführt. Im Konzert ertönt auch die von Johann Christoph Friedrich Bach geschriebene Variation eines bekannten französischen Kinderliedes, dessen Melodie im deutschen Sprachraum auch mit dem Text „Morgen kommt der Weihnachtsmann“ bekannt ist.

Zsombor Tóth-Vajna – Cembalo, Fortepiano
Solisten der Harmonia Caelestis Barockorchester
– Orginalinstrumenten

J. Chr. Fr. Bach: Flötenquartett D-Dur BR B15 (WfVIII:3/2)

J. Chr. Fr. Bach: Variationen G-Dur „Ah! vous dirai-je, Maman“ HW XII/2 (BR.A.45)

C. P. E. Bach: Sonate e-Moll H 551

J. Haydn: Concertino G-Dur Hob. XIV:13

W. Fr. Bach: Polonaise d-Moll und f-Moll BR A 30, 36

J. Haydn: Sonate C-Dur Hob. XVI:10

M. Haydn: Flötenquartett D-Dur P 117

J. Haydn: Trio F-Dur Hob. XV:2

KODÁLY ÖRÖKSÉGE ESZTERHÁZÁN

2017. június 4., vasárnap 19.00, MARIONETTSZÍNHÁZ

Kodály Zoltán az 1959-es „dalostalálkózón” a Fertődi Haydn Kórus alapító karnagyával, Somlai Andrással.

Ötvenhét éve, 1959 május 31-én az akkori Haydn-évfordulón Kodály Zoltán személyesen vezényelte Eszterházában az ünnepi „dalostalálkozó” félezer énekesének kórusát egy kétezer fős hallgatóság előtt. Történt ez egy olyan korban, amikor Fertőd felé a szolgálati autóját még ellenőrzésre megállították a nemzetvédelmi szervek. E koncerttel vette kezdetét a kastély újkori zenetörténete és a máig élő, folyamatosan növekedő Haydn-kultusz. Személyes szerepe az évforduló minden zenei megmozdulásában – köztük a nemzetközi zenetudományi konferenciában – elvitathatatlan.

Kodály Zoltán zenepedagógiai elképzeléseinek Magyarországon a Nyíregyházi Cantemus Kórus az egyik leghitelesebb képviselője. A nyíregyházi Kodály Zoltán Általános Iskolában folyó munka az alapja annak a világszínvonalú énekkari teljesítménynek, melyet ezen az estén a Cantemus kóruscsalád kórusai közül a Pro Musica Leánykar képvisel, hogy a zenepedagógiai örökség mellett bemutassa a magyar zeneszerzés Kodálytól induló hagyományait Bartók Béla, Kocsár Miklós, Orbán György, vagy éppen Gyöngyösi Levente művein keresztül.

Pro Musica Leánykar
Szabó Dénes – karmester

Kodály Zoltán és XX.-XXI. századi magyar szerzők
kórusművei

DAS ERBE ZOLTÁN KODÁLYS IN ESZTERHÁZA

4. Juni 2017, Sonntag 19:00, MARIONETTENTHEATER

Am 150. Todestag Joseph Haydns, am 31. Mai 1959, dirigierte Zoltán Kodály den Sonderchor in Eszterháza. Zum Chortreffen kamen etwa 500 Sänger, zweitausend Zuhörer saßen im Publikum. Das alles geschah in einer Zeit, als Kodálys Wagen noch von den Staatschutzbehörden durchsucht wurde, als er nach Fertőd fuhr. Die moderne Musikgeschichte des Schlosses und der bis heute lebendige, immer wachsende Haydn-Kultus begannen mit diesem Ereignis. Kodály spielte eine entscheidende Rolle in allen zum Anlass des Gedenkjahrs organisierten Musikveranstaltungen, inbegriffen der internationalen musikwissenschaftlichen Tagung.

Einer der authentischsten ungarischen Vertreter der von Kodály ausgearbeiteten Musikpädagogie ist der Cantemus Chor aus Nyíregyháza. Im Hintergrund des Weltklassechors und seiner musikalischen Leistung befindet sich der Musikunterricht der Zoltán-Kodály-Grundschule von Nyíregyháza. Heute Abend singt einer der Chöre der Cantemus-Familie, der Mädchenchor Pro Musica. Sein Repertoire besteht neben Kodálys musikpädagogischem Erbe aus Stücken der von ihm herkommenden musikalischen Tradition, von Béla Bartók durch Miklós Kocsár und György Orbán bis Levente Gyöngyösi.

Chorstücke von Zoltán Kodály und anderen ungarischen Komponisten des 20. und 21. Jahrhunderts

Mädchenchor Pro Musica
Dénes Szabó – Dirigent

PRO MUSICA MÄDCHENCHOR